

طرح تقویت مرزبانی جمهوری اسلامی ایران (اعاده شده از شورای نگهبان)

نظر شورا (۱۳۸۸/۱۲/۱۲)	اصلاحیه مجلس (۱۳۸۹/۰۳/۰۲)
<p>علاوه بر اشکالات ماهیتی که بر این طرح وارد است چون طرح مذکور مبتنی بر تغییرات ساختاری در نیروهای مسلح و ایجاد وظایف برای مرزبانی است، نیاز به اخذ تدابیر مقام معظم فرماندهی کل قوا (مدظله‌العالی) دارد. از این جهت که مشخص نیست آیا نظر معظم‌له اخذ شده است یا خیر؟ ابهام دارد، پس از ابفاد نظر حضرت ایشان در مورد طرح اظهار نظر خواهد شد.</p>	<p>طرح مذکور مطابق تدابیر مقام معظم فرماندهی کل قوا بوده و انتصاب فرماندهی مرزبانی با ساختار جدید نیز به تأیید معظم‌له رسیده است.</p> <p>ضمناً کلمه «گذرگاهها» که به تصویب مجلس رسیده است جایگزین کلمه «گذرنامه‌ها» در سطر اول بند (۲۰) ماده (۹) طرح مورد اشاره می‌گردد.</p>

متن مصوبه (۱۳۸۸/۱۲/۰۵)	نظر شورا (۱۳۸۹/۰۳/۱۹)	اصلاحیه مجلس (۱۳۹۱/۰۸/۳۰)
<p>ماده ۲- اصطلاحات مورد استفاده برای اجراء این قانون به شرح زیر تعریف می‌گردد:</p> <p>الف- فرماندهی مرزبانی: مجموعه فرماندهی کامل و متمرکز مرزبانی ناجا که در تابعیت فرماندهی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران است.</p> <p>ب- مرزبان: افسر جمعی فرماندهی مرزبانی که به منظور اعمال وظایف و اختیارات مقرر در این قانون در مرز گمارده می‌شود.</p> <p>ج- مرز: آخرین حد قلمرو هوایی، زمینی و دریایی کشور بر اساس قوانین و مقررات جاری.</p> <p>د- مرز مجاز: محلی که به موجب قوانین و مقررات برای ورود و خروج از کشور تعیین می‌شود.</p> <p>ه- منطقه مرزی: فاصله‌ای از خط مرز با عرض معین به داخل قلمرو هریک از دو کشور که به موجب قراردادها یا مقاله‌نامه‌های مرزی دوجانبه مشخص می‌شود.</p> <p>و- حریم مرز: محدوده مشخص داخل عمق منطقه مرزی که بنا به ضرورت‌های امنیتی، سیاسی، اجتماعی یا اقتصادی برای تحقق صحیح مأموریت‌های مرزبانی و اعمال کنترل و نظارت ویژه در آن با رعایت مفاد این قانون و سایر قوانین مرتبط تعیین می‌شود.</p> <p>تبصره- حریم مرز، ضوابط و چگونگی نظارت ویژه توسط مأمورین مرزی در آن حسب مورد بنا به پیشنهاد شورای تأمین استان یا ناجا و تصویب شورای مرز با رعایت قوانین و مقررات جاری کشور تعیین می‌شود.</p> <p>ز- ...</p>	<p>۱- تعیین حریم مرز در بند (و) ماده (۲) و تبصره آن و همچنین امور مذکور در بندهای (۱) و (۲) ماده (۴)، از امور تقنینی بوده و تعیین آن توسط مرجعی غیر از مجلس شورای اسلامی، مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی شناخته شد.</p> <p>۳- بند (و) ماده (۲) و بند (۴) ماده (۴)، مغایر اصل ۶۰ قانون اساسی شناخته شد.</p> <p>۴- مواد (۴)، (۵)، (۶)، تبصره ماده (۲) و تبصره بند (۳) و بندهای (۸)، (۱۳)، (۲۱)، (۲۶) و (۲۷) ماده (۹) و مواد (۲۰) و (۲۳)، مبنیاً بر اشکال ماده (۳) ایراد دارند.</p>	<p><u>بند و تبصره آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:</u></p> <p>و- حریم مرز: محدوده مشخص داخل عمق منطقه مرزی که بنا به ضرورت‌های امنیتی، سیاسی، اجتماعی یا اقتصادی برای تحقق صحیح مأموریت‌های مرزبانی و اعمال کنترل و نظارت ویژه در آن به وسیله قانون تعیین می‌گردد.</p> <p>تبصره- چگونگی نظارت ویژه توسط مأمورین مرزی در <u>حریم مرز</u> حسب مورد بنا به پیشنهاد شورای تأمین استان یا ناجا و تصویب شورای مرز با رعایت قوانین و مقررات جاری کشور تعیین می‌شود.</p>

اصلاحیه مجلس (۱۳۹۱/۰۸/۳۰)	نظر شورا (۱۳۸۹/۰۳/۱۹)	متن مصوبه (۱۳۸۸/۱۲/۰۵)
<p>ماده (۳) و تبصره‌های آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:</p> <p>ماده ۳- بر اساس فرمان فرماندهی کل قوا به منظور تدوین و تنظیم سیاست‌های راهبردی پیشرفت متوازن در حوزه‌های امنیتی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشور در امور مرزی و ایجاد روشهای اجرایی مشترک و هماهنگی کلان بین دستگاههای اجرایی مرتبط با مرز و نظارت بر حسن اجرای امور مرزی و تقویت و کنترل مؤثر مرزها، شورای مرز تشکیل می‌گردد.</p> <p>تبصره- ترکیب اعضاء و شرح وظایف این شورا طبق آیین‌نامه‌ای تعیین می‌شود که از سوی ستاد کل نیروهای مسلح تهیه می‌گردد و به تصویب فرماندهی کل قوا می‌رسد.</p>	<p>۲- تشکیل شورای مرز موضوع ماده (۳) با توجه به وظائف و اختیارات مذکور در این مصوبه از شوراهاى مقرر در اصل ۱۷۶ بوده و همچنین تصویب تشکیلات آن توسط مجلس شورای اسلامی با توجه به ذیل اصل مرقوم، مغایر اصل ۱۷۶ قانون اساسی شناخته شد.</p>	<p>ماده ۳- به منظور تدوین و تنظیم سیاستهای راهبردی توسعه متوازن در حوزه‌های امنیتی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشور در امور مرزی و ایجاد روشهای اجرایی مشترک و هماهنگی کلان بین دستگاههای اجرایی مرتبط با مرز و نظارت بر حسن اجراء امور مرزی و تقویت و کنترل مؤثر مرزها، شورای مرز با ترکیب افراد زیر تشکیل می‌گردد:</p> <p>- رئیس ستاد کل نیروهای مسلح - معاون اول رئیس قوه قضائیه - رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور یا یکی از معاونان به انتخاب رئیس‌سازمان وزیر کشور - وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - وزیر اطلاعات - وزیر امور خارجه یا یکی از معاونان به انتخاب وزیر - وزیر راه و ترابری یا یکی از معاونان به انتخاب وزیر - وزیر نیرو - فرمانده ناجا - معاون اطلاعات و عملیات ستاد کل نیروهای مسلح - یکی از معاونان وزارت امور اقتصادی و دارایی که مسؤولیت گمرک را برعهده دارد. - فرمانده مرزبانی (دبیر شورا) - یک نفر از اعضاء کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس به‌عنوان ناظر.</p> <p>تبصره ۱- ریاست شورای مرز با رئیس جمهور یا یکی از اعضاء شورای عالی امنیت ملی است که از طرف رئیس جمهور تعیین می‌شود.</p> <p>تبصره ۲- شورای مرز به تناسب مسؤولیت خود کارگروههایی تخصصی با تعیین ترکیب و شرح وظایف هریک تشکیل می‌دهد. مصوبات کارگروهها لازم است به تأیید شورای مرز برسد.</p> <p>تبصره ۳- جلسات شورای مرز هر سه ماه یکبار تشکیل می‌شود. شورای مرز می‌تواند بنا به ضرورت جلسات فوق‌العاده نیز داشته باشد.</p> <p>تبصره ۴- شورای مرز مجاز است حسب مورد از سایر وزراء و مسؤولان و کارشناسان دستگاههای ذی‌ربط بدون حق رأی جهت شرکت در جلسات دعوت نماید.</p>

اصلاحیه مجلس (۱۳۹۱/۰۸/۳۰)	نظر شورا (۱۳۸۹/۰۳/۱۹)	متن مصوبه (۱۳۸۸/۱۲/۰۵)
<p>ماده (۴) حذف می‌شود.</p>	<p>۱- تعیین حریم مرز در بند (و) ماده (۲) و تبصره آن و همچنین امور مذکور در بندهای (۱) و (۲) ماده (۴)، از امور تقنینی بوده و تعیین آن توسط مرجعی غیر از مجلس شورای اسلامی، مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی شناخته شد.</p> <p>۳- بند (و) ماده (۲) و بند (۴) ماده (۴)، مغایر اصل ۶۰ قانون اساسی شناخته شد.</p> <p>۴- مواد (۴)، (۵)، (۶)، تبصره ماده (۲) و تبصره بند (۳) و بندهای (۸)، (۱۳)، (۲۱)، (۲۶) و (۲۷) ماده (۹) و مواد (۲۰) و (۲۳)، مبنیاً بر اشکال ماده (۳) ایراد دارند.</p>	<p>ماده ۴- وظایف شورای مرز عبارت است از:</p> <p>۱- سیاستگذاری و تعیین خط مشی و اتخاذ تدابیر لازم در امور مربوط به توسعه مناطق مرزی و امنیت مرزها.</p> <p>۲- سیاستگذاری و تعیین خط مشی همکاریهای مشترک مرزی با کشورهای همسایه.</p> <p>۳- هماهنگی و نظارت بر حسن جریان امور و تعیین حدود همکاری هر یک از دستگاههای مرتبط با مرز با توجه به وظایف قانونی آنها.</p> <p>۴- اعمال مدیریت و ایجاد هماهنگی و نظارت بر دستگاههای اجرایی در مرزها و مبادی ورودی و خروجی (پایانه‌های مرزی) به منظور انجام وظایف محوله در حدود قوانین و مقررات.</p>
<p>ماده (۵) به شرح ذیل اصلاح می‌شود:</p> <p>ماده ۵- هرگونه دخل و تصرف در اراضی و املاک مردم ساکن روستاهای مرزی با رعایت قانون و احقاق حقوق مالکیت آنها صورت می‌گیرد. دولت موظف است اعتبارات تملک اراضی زراعی و مورد نسق زارعین را در بودجه سال ۱۳۹۲ و سالهای بعد مرزبانی منظور نماید.</p>	<p>۴- مواد (۴)، (۵)، (۶)، تبصره ماده (۲) و تبصره بند (۳) و بندهای (۸)، (۱۳)، (۲۱)، (۲۶) و (۲۷) ماده (۹) و مواد (۲۰) و (۲۳)، مبنیاً بر اشکال ماده (۳) ایراد دارند.</p> <p>۵- تبصره ماده (۵) و مواد (۱۳) و (۱۴) از این جهت که به افزایش هزینه عمومی می‌انجامد و طریق جبران آن تأمین نشده است، مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.</p>	<p>ماده ۵- اجراء طرحهای کلان عمرانی، کشاورزی یا اقتصادی در مرز و حریم آن توسط دستگاهها و نهادهای ذی‌ربط پس از موافقت شورای تأمین استان و تصویب در شورای مرز ممکن است.</p> <p>تبصره- هرگونه دخل و تصرف در اراضی و املاک مردم ساکن روستاهای مرزی با رعایت قانون و احقاق حقوق مالکیت آنها صورت می‌گیرد. دولت موظف است اعتبارات تملک اراضی زراعی و مورد نسق زارعین را در بودجه سالانه مرزبانی منظور نماید.</p>
<p>×××</p>	<p>۴- مواد (۴)، (۵)، (۶)، تبصره ماده (۲) و تبصره بند (۳) و بندهای (۸)، (۱۳)، (۲۱)، (۲۶) و (۲۷) ماده (۹) و مواد (۲۰) و (۲۳)، مبنیاً بر اشکال ماده (۳) ایراد دارند.</p>	<p>ماده ۶- مصوبات شورای مرز برای کلیه دستگاههای ذی‌ربط لازم‌الاجراء است.</p>
<p>عبارت «اعمال حاکمیت» از ابتدای بند (۱) ماده (۹) حذف می‌شود.</p>	<p>۶- عبارت «اعمال حاکمیت» در ماده (۹) ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.</p>	<p>ماده ۹- وظایف و اختیارات فرماندهی مرزبانی عبارت است از:</p> <p>۱- اعمال حاکمیت، تأمین نظم و امنیت و کنترل و مراقبتهای انتظامی در محدوده منطقه مرزی برابر ضوابط.</p> <p>۲- ...</p> <p>۳- جمع‌آوری و انعکاس اخبار و مشاهدات مرزی و رویدادهای امنیتی، نظامی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی منطقه مرزی به فرماندهان و مسؤولان ذی‌ربط.</p>

اصلاحیه مجلس (۱۳۹۱/۰۸/۳۰)	نظر شورا (۱۳۸۹/۰۳/۱۹)	متن مصوبه (۱۳۸۸/۱۲/۰۵)
<p>بند (۱۲) ماده (۹) به شرح زیر اصلاح می شود:</p> <p>۱۲- <u>جلوگیری از تملک اتباع داخلی و مهاجران خارجی در محدوده مرز با رعایت قوانین و تأمین حقوق مالکانه آنها</u></p> <p>در بند (۲۴) ماده (۹) کلمه «اپتیکی» به کلمه «تصویری» تغییر می یابد.</p> <p><u>بند (۲۶) ماده (۹) حذف می شود.</u></p> <p><u>بند (۲۷) ماده (۹) حذف می شود.</u></p>	<p>۷- <u>اطلاق جلوگیری از تملک اتباع و ... در بند (۱۲) ماده (۹)، مغایر اصل ۴۷ قانون اساسی شناخته شد.</u></p> <p>۸- <u>کلمه «اپتیکی» در بند (۲۴) ماده (۹)، مغایر اصل ۱۵ قانون اساسی شناخته شد.</u></p> <p>۴- <u>مواد (۴)، (۵)، (۶)، تبصره ماده (۲) و تبصره بند (۳) و بندهای (۸)، (۱۳)، (۲۱)، (۲۶) و (۲۷) ماده (۹) و مواد (۲۰) و (۲۳)، مبنیاً بر اشکال ماده (۳) ایراد دارند.</u></p>	<p>تبصره- نحوه جمع آوری، انعکاس اخبار و اطلاعات و نوع تعاملات فی مابین وزارت اطلاعات و فرماندهی مرزبانی تابع دستورالعملی است که توسط دستگاههای فوق الذکر تهیه و به تصویب شورای مرز می رسد.</p> <p>۴- ...</p> <p>۸- <u>مقابله با کلیه تخلفات و جرائم مرزی از قبیل تجاوز مرزی اتباع بیگانه، افراد مسلح و اشرار و عبور غیرمجاز مرزی برابر قوانین و مقررات و مصوبات شورای مرز.</u></p> <p>۹- ...</p> <p>۱۲- <u>جلوگیری از تملک اتباع و مهاجران خارجی و داخلی در حریم مرزی.</u></p> <p>۱۳- <u>تحويل اتباع کشور همجوار که به عللی اقامت آنان در ایران غیرمجاز تلقی شده باشد به مأمورین مرزی طرف مقابل و همچنین تحويل گرفتن اتباع ایرانی که به مناسبتی اقامت آنها در کشور مقابل ممنوع بوده و از آن کشور اخراج می شوند برابر مقررات و مصوبات شورای مرز.</u></p> <p>۱۴- ...</p> <p>۲۰- <u>بازرسی و کنترل گذرنامهها و برگه های گذرمرزی و اسناد در حکم آن در مرزهای مجاز زمینی و دریایی با رعایت قوانین و مقررات مربوط و نیز قراردادهای و مقاوله نامه های مرزی منعقد شده بین دو دولت.</u></p> <p>۲۱- <u>توقیف مجرمان یا متهمان فراری کشور همسایه و همچنین خودروها و شناورها و سایر ادوات و ابزارآلات همراه ایشان در منطقه مرزی زمینی یا دریایی جمهوری اسلامی ایران و استرداد آنها طبق قراردادهای و مقاوله نامه های مرزی بین دو دولت و در صورت نبودن مقررات اخیرالذکر انجام امر برابر قوانین و مقررات مربوط و مصوبات شورای مرز.</u></p> <p>۲۲- ...</p> <p>۲۴- <u>انجام فعالیتهای مهندسی و عمرانی و احداث تأسیسات موردنیاز و سایر اقدامات فیزیکی، الکترونیکی و اپتیکی برای کنترل مرزها در مناطق مرزی زمینی و دریایی به استثناء مبادی ورودی و خروجی رسمی کشور.</u></p> <p>تبصره- <u>دستگاههای ذی ربط موظفند در حدود اعتبارات مصوب نیازمندیهای فرماندهی مرزبانی را در مبادی ورودی و خروجی کشور تأمین نمایند.</u></p> <p>۲۵- <u>عملیات امداد و نجات در مناطق مرزی برابر طرحها و دستورالعملهای ابلاغی.</u></p> <p>۲۶- <u>تسهیل مأموریتها و وظایف سازمانها و نهادهای فعال در مناطق مرزی و ارائه خدمات ضروری به آنها در چهارچوب قوانین و مقررات و مصوبات شورای مرز.</u></p> <p>۲۷- <u>انجام وظایف دیگری که طبق قوانین، مقررات و دستورالعملها و مصوبات سلسله مراتب و مصوبات شورای مرز به مرزبانی محول می گردد.</u></p>

اصلاحیه مجلس (۱۳۹۱/۰۸/۳۰)	نظر شورا (۱۳۸۹/۰۳/۱۹)	متن مصوبه (۱۳۸۸/۱۲/۰۵)
<p>– جمله آخر ماده (۱۳) به شرح زیر اصلاح می‌شود: در صورت استفاده از وکلا و مشاوران حقوقی خارج از سازمان، هزینه‌های مربوط در بودجه سنواتی ناجا تعیین می‌گردد.</p>	<p>۵_ تبصره ماده (۵) و مواد (۱۳) و (۱۴) از این جهت که به افزایش هزینه عمومی می‌انجامد و طریق جبران آن تأمین نشده است، مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.</p>	<p>ماده ۱۳_ کلیه کارکنان مرزبانی ناجا اعم از رسمی، پیمانی، وظیفه، از کارافتاده، بازنشسته و متوفی به تشخیص فرماندهی مرزبانی در رابطه با دعاوی و شکایات مطروحه در مراجع رسیدگی کننده که ناشی از انجام وظیفه اداری و ذاتی یا به سبب مأموریت آنان است، توسط مرزبانی مورد حمایت قضائی و حقوقی قرار می‌گیرند. در صورت استفاده از وکلا و مشاوران حقوقی خارج از سازمان، هزینه‌های مربوط توسط ناجا پرداخت می‌گردد.</p>
<p>– به انتهای ماده (۱۴) عبارت زیر الحاق می‌شود: «اعتبار این ماده در لوایح بودجه سالانه پیش‌بینی می‌شود.»</p>	<p>۵_ تبصره ماده (۵) و مواد (۱۳) و (۱۴) از این جهت که به افزایش هزینه عمومی می‌انجامد و طریق جبران آن تأمین نشده است، مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.</p>	<p>ماده ۱۴_ کارکنان مرزبانی مشمول امتیازات ویژه‌ای از جمله تسهیلات اسکان، فوق‌العاده‌های مرزی و جبران خدمت هستند. چگونگی و میزان بهره‌مندی از این امتیازات و تسهیلات برابر آئین‌نامه‌ای است که به پیشنهاد فرماندهی ناجا پس از تأیید وزارت کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.</p>
<p>– عبارت «(قابل تفویض به شورای مرز)» از سطر آخر ماده (۲۰) حذف می‌شود.</p>	<p>۴_ مواد (۴)، (۵)، (۶)، تبصره ماده (۲) و تبصره بند (۳) و بندهای (۸)، (۱۳)، (۲۱)، (۲۶) و (۲۷) ماده (۹) و مواد (۲۰) و (۲۳)، مبنیاً بر اشکال ماده (۳) ایراد دارند.</p>	<p>ماده ۲۰_ میزان جریمه نقدی مندرج در مفاد مواد (۱۸) و (۱۹) این قانون بر اساس نرخ تورم هر سال بنا به اعلام بانک مرکزی و پیشنهاد وزارت کشور و ناجا و تصویب هیأت وزیران (قابل تفویض به شورای مرز) قابل بازنگری خواهد بود.</p>
<p>– ماده (۲۳) حذف می‌شود</p>	<p>۴_ مواد (۴)، (۵)، (۶)، تبصره ماده (۲) و تبصره بند (۳) و بندهای (۸)، (۱۳)، (۲۱)، (۲۶) و (۲۷) ماده (۹) و مواد (۲۰) و (۲۳)، مبنیاً بر اشکال ماده (۳) ایراد دارند.</p>	<p>ماده ۲۳_ آئین‌نامه اجرائی این قانون با پیشنهاد فرمانده ناجا و تأیید شورای مرز به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.</p>

اداره قوانین

۱۳۹۱/۰۸/۳۰